

Sagsnr.: 13-7400-000030

Dato: 22. august 2013

Referat af 7. møde i Natura 2000 Dialogforum afholdt den 27. juni 2013

Mødedeltagere:

Danmarks Fiskeriforening:	Henrik S. Lund, Ole Lundberg og Kim Kær Hansen
Dansk Fritidsfiskerforbund:	Arne Rusberg
Dansk Amatørfiskerforening:	Vagn Gram og Kaj Poulsen
Selskab for Bevarelse af Havpattedyr:	Birgith Sloth
ASCOBANS:	Geneviève Desportes
OCEANA:	Christina Abel
WWF:	Mette Blæsbjerg og Sascha Nicolajsen
Greenpeace:	Sune Scheller
DCE/Institut for Bioscience:	Signe Sveegaard, Ib Kragh Petersen og Karsten Dahl
DTU Aqua:	Carsten Stenberg, Thomas Kirk Sørensen og Lotte Kindt-Larsen
Naturstyrelsen:	Marie-Lousie Krawack
NaturErhvervstyrelsen, Center for Fiskeri:	Jakob Munkhøj Nielsen (formand), Anja Gadgård Boye, Elsbeth Teichert og Pernille B. Jensen (ref.)

Dagsorden:

1. Velkomst v/formanden
2. Præsentation af nyt kommissorium for Dialogforum v/Jakob Munkhøj Nielsen
3. Præsentation af bestandsdata for marsvin v/Signe Sveegaard (DCE)
4. Status vedr. Natura 2000 og fiskeri v/NaturErhvervstyrelsen
  - a) Fødevareministeriets arbejde med Natura 2000 v/ Jakob Munkhøj Nielsen
  - b) Beskyttelse af stenrev og biogene rev v/ Anja Gadgård Boye
  - c) Orientering om igangværende fugleprojekter v/ Ib Kragh Petersen (DCE)
5. Præsentation af Blue Reef projektet v/ Karsten Dahl (DCE) og Carsten Stenberg (DTU Aqua)
6. Orientering om basisanalyser og Natura 2000-planer v/ Marie-Louise Krawack (NST)
7. Arbejdet med Natura 2000 i forhold til andre lande v/ Jakob Munkhøj Nielsen
8. Næste møde v/ Jakob Munkhøj Nielsen
9. Evt. v/ Jakob Munkhøj Nielsen

1. Velkomst v/formanden

Jakob Munkhøj Nielsen bød velkommen til mødet og mindede mødedeltagerne om nødvendigheden af rettidig tilmelding til møderne af hensyn til mødeforplejning mv.

Herefter var der en kort præsentationsrunde. Nye medlemmer siden sidste møde var Selskab for Bevarelse af Havpattedyr ved Birgith Sloth og Geniviève Desportes som repræsenterede ASCOBANS.

Der var ingen bemærkninger til dagsordenen.

2. Præsentation af nyt kommissorium for Dialogforum v/Jakob Munkhøj Nielsen (NAER)

Jakob Munkhøj Nielsen præsenterede det reviderede kommissorium, som var sendt ud til mødekredsen forud for mødet. Der har været behov for og en efterspørgsel på opdatering af indholdet og sikring af, at kommissoriet favner de opgaver, som Natura 2000 forventes at medføre for fiskeriet. Det reviderede kommissorium, som er godkendt af fødevareministeren, afspejler nu bedre forholdene omkring Natura 2000 og indeholder bl.a. en opdatering af sammensætningen af Dialogforum, bemærkninger om prioritering af indsatser, inddragelse af internationale drøftelser samt opfordring til gensidig vidensdeling blandt medlemmerne.

3. Præsentation af bestandsdata for marsvin v/Signe Sveegaard (DCE)

Signe Sveegaard orienterede om den seneste bestandsoptælling (mini SCANS), som har vist en fremgang på 43 % ift. 2005-optællingen i samme område, hvilket svarer til ca. 8.000 dyr – i alt estimeres bestanden i optællingsområdet (Kattegat, Bælthavet og vestlige Østersø) nu at være omkring 18.500 dyr. Udviklingen i antallet af marsvin i området har tidligere givet anledning til bekymring, men det er positivt, at der nu ses en positiv tendens i udviklingen. Sammenholdt med 1994 tællingen ses der fortsat et mindre fald i bestanden.

Data fra visuelle optællinger af hvaler er dog altid behæftet med stor usikkerhed, bl.a. fordi beregninger skal tage højde for neddykkede dyr. I optællingsperioden var der dage med megen vind, men optællinger blev udelukkende udført i dage med god sigtbarhed og lav til ingen vind. Hele survey-området blev dækket både akustisk og visuelt. Usikkerheden ved optællinger kan umiddelbart kun nedbringes ved gentagne surveys over flere år. Der er som noget nyt anvendt bayesian statistik, der er velegnet til at håndtere optællingsdata.

Næste survey (SCANS III) er planlagt i 2016.

Mette Blæsbjerg spurgte ind til, hvorvidt fitness og fødepræferencer var undersøgt nærmere.

Henrik S. Lund bemærkede, at fiskerne ikke har set de store udsving i forekomsten af marsvin, som tællingerne indikerer. Marsvinene bevæger sig rundt og opholder sig ikke stationært i et givent

område. Der arbejdes med et 95 % konfidensinterval, dvs. data er behæftet med stor usikkerhed. Hele monitoringsmetoden synes derfor for usikker.

Signe Sveegaard oplyste, at med hensyn til fødepræference, går marsvin hovedsageligt efter mindre torsk, sild, kutlinger og hvilling. Fitness er ikke blevet undersøgt i den seneste tælling. I undersøgelsen er anvendt bayesian statistik, som inddrager estimering og afprøvning af forskellige variable via en kombination af information fra foreliggende materiale og en forhåndsviden om parametrene værdi. Der er således ikke anvendt 95% konfidensintervaller.

Ib Kragh Petersen supplerede med at valg af rette variable kan have stor indflydelse på konfidensintervallet – et godt signal fra én variabel styrker konfidensintervallet.

Ole Lundberg anså den nyanvendte statistiske metode som et “slag på tasken” estimat, hvor det ville give mere mening at inddrage fiskeres observationer i bestandsvurderingen.

Signe Sveegaard så gerne, at fiskernes oplysninger blev inddraget i datagrundlaget, dog kan disse ikke umiddelbart inddrages i statistikken uden væsentligt forarbejde og viden om indsats (effort).

Anja Gadgård Boye oplyste, at NaturErhvervstyrelsen tilbage i 2011 igangsatte et initiativ med fiskerikontrolpersonalet om registrering af bifangede marsvin. Foreløbigt er der kun registreret få bifangede marsvin selvom der registreres mange individer i vandet. Formålet med initiativet er, at få indsamlet information om fiskeres og kontrollørers observationer af marsvin.

Henrik S. Lund fandt det bekymrende, at mini scans tællingen ikke giver et retvisende billede af bestanden i området. Det er svært at se hvad, som er årsag til de observerede fluktuationerne – hvor fra kommer påvirkningen, når det ikke er fiskeriet, som er skyld i det.

Lotte Klindt-Larsen bemærkede, at der var mange fejlkilder i dataindsamlingen. Bl.a. burde der også ses på garn-effort over tid. Hvis disse tal viser en nedgang, hvad skyldes bestandens fluktuationer så? – fiskeri, manglende fødegrundlag eller eventuelle samspil mellem andre faktorer?

Ole Lundberg havde en generel kommentar til Signe Sveegaards deltagelse i Dialogforum. Danmarks Fiskeriforening ville gerne bemærke, at det er svært at skelne mellem hvilken kasket Signe Sveegaard har på i denne sammenhæng. Danmarks Fiskeriforening mener ikke, at der kan sidde en forsker i et forum for marin fiskeriregulering, som samtidig er medforfatter på bl.a. “Havets Natur”, som er udarbejdet af NGO’ere og studenter. Danmarks Fiskeriforening opfatter rapporten og Signe Sveegaards informationer til Dialogforum som partsindlæg.

Signe Sveegaard bemærkede, at der ikke skulle være nogen tvivl om hendes repræsentation i Dialogforum, hvor hun repræsenterer DCE.

Ib Kragh Petersen og Karsten Dahl supplerede begge med, at man som forsker godt kan deltage i den almene offentlige debat. I dette forum repræsenterer de udelukkende deres forskningsinstitution, DCE.

Jakob Munkhøj Nielsen understregede, at forskere i Dialogforum til alle tider forventes at repræsentere deres forskningsinstitutioner og ikke egne agendaer.

4. Status vedr. Natura 2000 og fiskeri v/NaturErhvervstyrelsen

a) Fødevareministeriets arbejde med Natura 2000 v/Jakob Munkhøj Nielsen

Jakob Munkhøj Nielsen præsenterede tidsplanen for styrelsens arbejde med de marine Natura 2000 områder, som var udsendt til mødekredsen forud for mødet. NaturErhvervstyrelsen arbejder med forskellige udpegningsgrundlag, hvor man er afhængige af koordination med andre aktører. Bl.a. følger NaturErhvervstyrelsen kortlægninger fra Naturstyrelsen nøje med henblik på en løbende implementering af eventuelle nødvendige fiskerireguleringstiltag. NaturErhvervstyrelsen har opdelt arbejdet med beskyttelsen af rev i tre spor: henholdsvis de kystnære områder med national kompetence til at indføre fiskeriregulering; Natura 2000 områderne mellem 3 og 12 sømil, hvor også udenlandske fiskeriinteresser er på spil; og sidst Natura 2000 områderne beliggende i EEZ'en, hvor det er EU som har beslutningskompetencen. Når områderne i Nordsøen er kortlagte vil analyse arbejdet blive igangsat og nødvendige reguleringstiltage formuleret.

b) Beskyttelse af stenrev og biogene rev v/Anja Gadgård Boye

Anja Gadgård Boye præsenterede NaturErhvervstyrelsens arbejde med beskyttelse af rev og biogene rev i indre farvande og vestlige Østersø. Der har siden sidste møde i Dialogforum været en længere proces omkring hjemmelsudredning og drøftelser af kontrolscenarierne for de kortlagte områder. Det har taget lang tid, hvilket skyldes at denne første regulering danner rammerne for de fremtidige fiskerireguleringstiltag der vil komme i Natura 2000 områderne. I første omgang er det områderne i de indre farvande, som er udpeget i 1. planperiode, der har været fokus på – særligt de områder, hvor Fødevareministeriet har national kompetence til at indføre fiskeriregulering.

En opgørelse over udpegningsgrundlag viser, at der er 65 områder med rev på udpegningsgrundlaget, hvoraf Danmark har national kompetence til at regulere i de 36 områder. 26 af de 36 områder er i forvejen underlagt en beskyttelse, under enten trawlbekendtgørelsen eller andre lokale vedtægter. Disse områder er der således ikke et behov for at dobbeltregulere. 10 områder er tilbage, som ikke er beskyttet mod bundgående fiskeri – 4 af disse 10 er kortlagt i 2011 og er omfattet af den bekendtgørelse, som styrelsen har sendt i høring den 25. juni 2013. De resterende 6 områder afventer en kortlægning – det forventes at 5 af disse områder er omfattet af Naturstyrelsens 2012-kortlægning.

Bekendtgørelsen er sendt i høring frem til 15. august 2013 med forventet ikrafttræden pr. 1. september 2013¹. Bekendtgørelsen omfatter en beskyttelse af 4 kortlagte Natura 2000 områder med rev på udpegningsgrundlaget. Beskyttelsen indebærer en 240 meter beskyttelseszone omkring de kortlagte revstrukturer, hvor fiskeri med bundsløbende redskaber ikke vil være tilladt. De 4 områder er Mejl Flak, Bøchers Grund, Stenrev sydøst for Langeland samt Kirkegrund.

Henrik S. Lund spurgte ind til Mejl Flak, hvor de kortlagte rev delvist ligger udenfor Natura 2000 områdets afgrænsning, og om fiskerireguleringen også ville gælde udenfor området, eller vil placeringen af Natura 2000 området blive ændret. Hvad angik området ved Langeland blev der spurgt til hvorfor hele området lukkes, selvom revet ikke dækker hele området. Med hensyn til forslaget om 240 meter bufferzoner, som er fastsat på baggrund af videnskabelig rådgivning fra

¹ Link til høring: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/16835>

DTU Aqua, var dette efter Danmarks Fiskeriforenings opfattelse et beskyttelsesbehov som tager udgangspunkt i vanddybde og wirelængde. Når der fiskes helt kystnært på lavt vand er wirelængden en anden. Danmarks Fiskeriforening mener dermed, at der med bekendtgørelsesudkastet er valgt at anvende en generel regel, som ikke tager hensyn til lokale forhold.

Marie-Louise Krawack oplyste, at Naturstyrelsen på nuværende tidspunkt ikke har intentioner om, at ændre i Natura 2000 områdernes placering.

Anja Gadgård Boye oplyste, at der lægges op til at Natura 2000 områderne Stenrev sydøst for Langeland og Bøchers Grund helt vil blive lukket for bundgående trawlfiskeri, idet revstrukturene fylder størstedelen af området. For alle 4 områder er der kortlagt rev udover grænsen for Natura 2000 områdernes afgrænsning. Fødevareministeriet har hjemmel til at beskytte hele den kortlagte revstruktur, selvom denne også er delvist placeret udenfor et Natura 2000 område.

Det er korrekt, at bufferzonen på 240 meter tager udgangspunkt i en vanddybde på 40 meter. I denne sammenhæng har man ikke valgt at ændre på bufferzonens størrelse. Når områderne i Nordsøen med rev på udpegningsgrundlaget skal beskyttes mod bundgående fiskeri, vil der blive indhentet ny rådgivning fra DTU Aqua.

Jakob Munkhøj Nielsen oplyste, at det hovedsageligt er af kontrolhensyn at hele området ved Langeland lukkes. Det vil være vanskeligt at kontrollere et evt. fiskeri i det lille afgrænsede område, hvor der ikke er rev. Overholdelse af forbuddet mod fiskeri med bundgående redskaber vil indgå i både den søværts- såvel som den administrative kontrol af VMS-signaler.

Elsbeth Teichert understregede, at NaturErhvervstyrelsen som sektormyndighed skal beskytte udpegningsgrundlaget i Natura 2000 områderne, men samtidig kun indføre regulering hvor selve udpegningsgrundlaget konkret er lokaliseret. Habitatdirektivet gør det dog muligt at sikre en beskyttelse af hele kortlagte rev, også selvom disse ikke ligger indenfor områdets afgrænsning. Hvis et kortlagt stenrev udenfor et afgrænset Natura 2000 område ikke ligger i direkte tilknytning til revstrukturer indenfor området, kan det ikke blive omfattet af en Natura 2000 regulering. Der skal endvidere foretages en afvejning og anvendes en proportionel tilgang til beskyttelsen.

Mette Blæsbjerg fandt det problematisk, at der udelukkende blev tænkt i revstrukturer og ikke i karakteristiske arter og biologiske sammenhænge. Der bør foretages en tilgang til områdelukkninger, hvor man sikrer en tilgang så man kan forvente den mest effektfulde beskyttelse i forhold til naturbeskyttelse.

Marie-Louise Krawack bemærkede, det kun er i forbindelse med kortlægningen, at biologien ikke er et afgørende kriterium, men at det indeholdes i forvaltningen af områderne, herunder NOVANA-overvågningen, som vil afdække udviklingen af de karakteristiske arter nær revene.

Anja Gadgård Boye nævnte, at NaturErhvervstyrelsen har kigget nærmere på fiskerimønstret i de 4 områder, hvilket indikerer, at der ikke foregår et stort fiskeri med bundgående redskaber i områderne.

Ole Lundberg bemærkede, at der er tale om 4 kystnære områder og bare fordi der ikke er registreret VMS-spor i områderne, er det ikke ensbetydende med, at der ikke foregår et fiskeri. Fartøjer under 12 meter (uden VMS) skal også tages i betragtning.

Arne Rusberg spurgte til, om fiskerireguleringen i områderne også ville gælde for bundsatte garn.

Henrik S. Lund spurgte til, om langlinefiskeri omkring boblerev ville blive begrænset.

Jakob Munkhøj Nielsen oplyste, at reguleringen omkring stenrev og biogene rev primært går på bundgående trawlredskaber. Med hensyn til regulering i de større Natura 2000 områder mellem 3 og 12 sømil, hvor boblerevene findes, er denne stadig under overvejelse.

Kim Kær Hansen spurgte til, hvad der ville ske med råstofindvindingen i den sydlige del af området ved Langeland.

Jakob Munkhøj Nielsen bemærkede, at tilladelse til råstofindvindinger ikke er Fødevareministeriets ressort og havde ikke oplysninger om reguleringen heraf.

Karsten Dahl supplerede med at nævne, at råstofindvindingstilladelser kun gives efter en forudgående konsekvensvurdering. Udpegningsgrundlaget i området må ikke påvirkes negativt. Eksisterende indvindingstilladelser forventes udfaset.

c) Orientering om igangværende fugleprojekter v/Ib Kragh Petersen (DCE)

Ib Kragh Petersen orienterede om status på en række igangværende aktiviteter på havfugleområdet. Tilbage i 2002 blev det nuværende DCE bedt om at estimere omfanget af bifangst af havfugle i erhvervsfiskeriet omkring Ærø. Afrapporteringen påviste en mangel, idet projektet ikke inddrog det store fritidsfiskeri, som fandt sted i området. Med udgangspunkt i dette indgik DCE og NaturErhvervstyrelsen en aftale om, at få estimeret omfanget af bifangst af havfugle i fritidsfiskeriet i to større Natura 2000 områder – i det sydfynske øhav samt ved Aalborg bugt. Dette projekt skulle udføres i samarbejde med fiskerikontrolpersonale. Projektet er endnu ikke igangsat som forventet, idet der er en række udfordringer med softwaren, som kontrollørerne skal anvende på deres kontrolsejladser. Projektet forventes dog igangsat inden længe og vil forløbe over 2 år.

I det gamle Ærø-projekt førte den daværende fiskeriformand for lokalforeningen Steen Jensen, i en periode over 5 år dagligt registreringer med sin fangst og bifangst af fugle, data fra disse dagbøger virker pålidelige og vil fremadrettet også blive anvendt af DCE.

Derudover arbejder DCE på at oprette en database med data og tilhørende kvalitative beskrivelser af fiskeriintensiteten fra Nøglefiskerprojektet. Ifølge protokollen skal de involverede fiskere fremsende afklippede vinger af deres bifangede havfugle, hvilket ikke er sket – men der er sket en registrering af fuglebifangsten i deres logbøger, som DTU Aqua på nuværende tidspunkt er i gang med at opsamle. Endvidere har DCE en tæt dialog med DTU Aqua omkring deres kameraprojekt for marsvin, hvor der også vil kunne registreres bifangster af havfugle.

5. Præsentation af Blue Reef projektet v/Karsten Dahl (DCE) og Carsten Stenberg (DTU Aqua)

Karsten Dahl præsenterede naturgenopretningsprojektet "Blue Reef", som netop er afsluttet (startede i 2006) med fokus på de bentiske samfund. Formålet med projektet var at genoprette, beskytte og

stabilisere eksisterende stenrev ved Læsø Trindel. Projektet er udført af Naturstyrelsen i samarbejde med Aarhus Universitet og DTU Aqua. Der er blevet udlagt ca. 100.000 tons sten. Benthiske undersøgelser viser, at indvandringen er i fuld gang, idet der er konstateret en betydelig fremgang i biomasser af både alger og bunddyr. Der er ikke nødvendigvis kommet flere arter til i området, men mængden af benthiske samfund er steget en faktor 6-8, beregnet i tørvægt.

Thomas Kirk Sørensen spurgte til hvorvidt fiskeri stadig blev reguleret på revet, eller om det nu var tilladt at udøve fiskeri der.

Anja Gadgård Boye oplyste, at fiskeriforbuddet i projektområdet udløb med udgangen af 2012. Hvorledes fiskeriet fremadrettet skal reguleres i området, skal NaturErhvervstyrelsen undersøge nærmere.

Henrik S. Lund spurgte til udenlandske holdninger og erfaringer med store revprojekter samt hvorvidt rev kan anvendes som virkemiddel for at mindske udviklingen af iltsvind – virkemiddelseffekten er stadig meget usikker.

Karsten Dahl havde ikke oplysninger omkring udenlandske projekter af lignende omfang. Men der er megen national interesse omkring genetablering af rev, bl.a. i Sønderborg kommune i samarbejde med lokale aktører samt Kalundborg/Korsør kommune. Med hensyn til rev som virkemiddel blev det oplyst, at rev kan have en gavnlig effekt på iltsvind, såfremt stenene placeres i de rigtige områder og på de rette dybder, men at det modsatte også kan være tilfældet.

Carsten Stenberg præsenterede delresultaterne fra projektet omhandlende fisk og skaldyr. Biodiversitet, tilstedeværelse og fordeling af arter, fødetilgængelighed og bytteselektion var parametre, som er blevet undersøgt. Generelt blev der registreret en forskydning i antallet af fisk (eksempelvis blev der registreret 3-4 gange flere torsk og sej efter end før projektets start). Faunaen blev domineret af læbefisk og revstrukturene med høje vægge viste sig at være positive for udviklingen af mange bestande i området.

Thomas Kirk Sørensen spurgte til, om en lignende effekt på fiskebestandene ville være forventet, hvis der ikke havde været et fiskeristop i projektperioden.

Henrik S. Lund spurgte til, om der ville blive en opfølgning på projektet på et tidspunkt.

Karsten Dahl nævnte, at man gerne så, at projektet havde været nogle flere år, men økonomien var ikke til mere. En opfølgning vil være passende om 2-3 år. Karsten Dahl supplerede med, at der er blevet registreret mange marsvin i projektområdet nær revstrukturene (langt flere end tidligere).

Vagn Gram supplerede, at det generelt var vigtigt at få fulgt op på projekter og få en erkendelse af, hvorvidt initiativerne er gode eller dårlige.

Sune Scheller spurgte til, om de gavnlige reveffekter kunne ses udenfor selve projektområdet.

Carsten Stenberg oplyste, at der udelukkende var blevet foretaget målinger i selve projektområdet.

6. Orientering om basisanalyser og Natura 2000-planer v/Marie-Louise Krawack (NST)

Marie-Louise Krawack orienterede kort om processen og status for 2. generation af basisanalyserne og udarbejdelsen af Natura 2000 planerne (naturplaner) for 2. planperiode. Der udfærdiges en basisanalyse pr. område, som inkluderer både områdets habitat og fuglebeskyttelses områder. Disse vil indeholde status for områdets arter og habitater, trusselsbillede samt tilstanden af de nævnte. De nye basisanalyser vil være mere ensrettede, kortgrundlag vil være opdateret og vil indeholde en opfølgning på den foreløbige indsats i naturplanerne. Der skal foruden de eksisterende områder udfærdiges basisanalyser for 6 nye udpegninger samt 8 udvidelser.

2. planperiode løber i 2016-2021. Basisanalyserne vil foreligge ultimo 2013, mens naturplanerne vil komme i høring i 2014, hvor der forinden vil være en interessentinddragelse, inden planerne vedtages i 2015.

Anja Gadgård Boye spurgte til hvorledes Naturstyrelsen vil sikre, at de nye basisanalyser indeholder et opdateret grundlag.

Marie-Louise Krawack oplyste, at nye data fra kortlægningen og NOVANA anvendes i udarbejdelsen af basisanalyserne – ligesom der samarbejdes med øvrige ministerier, herunder NaturErhvervstyrelsen.

Marie-Louise Krawack oplyste endvidere, at Naturstyrelsen i samarbejde med Orbicon og GEUS har fuldført 2012-kortlægningen af 38 Natura 2000 områder. I alt er nu 56 Natura 2000 områder kortlagt. Afrapportering er stadig under udarbejdelse – en offentliggørelse forventes efter sommerferien.

NST tilbød at præsentere 2012 kortlægningen i Dialogforum når denne er offentliggjort.

7. Arbejdet med Natura 2000 i forhold til andre lande v/Jakob Munkhøj Nielsen

Doggerbanke

Jakob Munkhøj Nielsen orienterede om Doggerbanke arbejdet med en kommende fiskeriregulering i Natura 2000 området. Holland, Tyskland og Storbritannien har i henhold til Habitatdirektivet udpeget Doggerbanke som Natura 2000 område med henblik på at beskytte en række benthiske samfund. Selvom Danmark ikke har udpeget sin del som Natura 2000 område, deltager vi på lige fod med de andre tre medlemslande pga. de ikke uvæsentlige fiskeriinteresser, som danske fiskere har i området. En styregruppe med deltagelse af de berørte medlemslande, erhvervsorganisationer og NGO'er er ved at afslutte udformningen af et fiskerireguleringsforslag, som skal sendes til Kommissionen. Der lægges op til at forbyde anvendelse af bundslæbende redskaber i 33 % af Doggerbanke området. Fiskerierhvervet har i processen foreslået 29 %, mens de grønne organisationer har spillet ind med 44 %. Det er første gang, der skal gennemføres en større fælles fiskeriregulering i Natura 2000 sammenhæng og den forudgående proces har været langvarig og tung, men konstruktiv. EU-Kommissionen vil bruge oplægget fra styregruppen til udarbejdelse af reguleringsforslag efter procedurerne for regulering under den fælles fiskeripolitik. Tidsplan for en endelig gennemførelse til fiskerireguleringen gennem EU-regelsættet kan ikke angives på nuværende tidspunkt.

Thomas Kirk Sørensen spurgte til hvorvidt snurrevod stadig ville være tilladt i området. Endvidere

om NaturErhvervstyrelsen har gjort sig tanker om beskyttelse af sandbanker i danske Natura 2000 områder.

Jakob Munkhøj Nielsen oplyste, at snurrevod ikke er en del af forslaget, som det ser ud nu. ICES har forholdt sig til hvorvidt vodfiskeri skal forbydes, hvilket man ikke fandt belæg for. Der var enighed i styregruppen om, at overgive spørgsmålet om et eventuelt forbud mod snurrevod til Kommissionen. Danmark stod sammen med Storbritannien fast på, at den specifikke rådgivning for Doggerbanke ikke fraråder snurrevod og principielt ville det være vanskeligt at fravige rådgivningen. Med hensyn til reguleringen af sandbanker i de danske Natura 2000 områder, afventes tilbagemeldingen på Doggerbanke processen, førend der tages stilling til behovet for biologisk rådgivning og tiltag i form af fiskeriregulering i de danske områder.

Henrik S. Lund oplyste, at danske fiskere har et betragteligt fiskeri efter tobis på de større og dybereliggende sandbanker herhjemme.

Sverige/Natura 2000 samt Sveriges arbejde med formulering af fiskeriregulering i området Bratten
Anja Gadgård Boye oplyste, at NaturErhvervstyrelsen kort efter sommerferien, vil afholde møde med de svenske myndigheder med henblik på en fælles status mv. på Natura 2000 områderne i Kattegat.

Status på arbejdet omkring den svenske Natura 2000 område Bratten (ej drøftet på mødet – blot til orientering)

Siden sidste møde i Dialogforum har den svenske Länsstyrelse afholdt møder med NRAC, erhvervsfiskerforbund fra både Sverige, Danmark og Norge samt det svenske sportsfiskerforbund. Sverige har fremsendt en statusrapport til Kommissionen, men har endnu ikke fremsendt det endelige forslag til en fiskeriregulering i området. Det endelige forvaltningsforslag forlag forventes offentliggjort i efteråret 2013.

Som forslaget ser ud på nuværende tidspunkt lægges der op til fiskerifrie områder, gældende for både erhvervs- og sports/lystfiskeri. Hele den vestlige del af området foreslås lukket for fiskeri og yderligere flere delområder beliggende centralt og enkelte i NØ foreslås tilsvarende lukket. Der fiskes ikke nævneværdigt i den vestlige del af området.

AIS bliver samtidigt gjort obligatorisk på alle fartøjer, som fisker i området. Der arbejdes stadig med bufferzoner omkring revene i området, svenskerne ønsker dog ikke umiddelbart en generel bufferzone på 240 meter som i Kattegat i Danmark, men mener at der skal være større bufferzoner i Skagerrak. Det vil være forbudt at opankre nærmere end 200 meter fra revene.

8. Næste møde v/Jakob Munkhøj Nielsen

Jakob Munkhøj Nielsen informerede om næste ordinære møde i Dialogforum, som forventes afholdt i november 2013.

I forbindelse med Naturstyrelsens offentliggørelse af 2012-kortlægningen vil medlemmerne blive indbudt til et ekstraordinært møde, som forventes afholdt i september 2013.

9. Evt. v/Jakob Munkhøj Nielsen

Jakob Munkhøj Nielsen informerede om styrelsens opdaterede hjemmeside, hvor hele organisationens faglige emner er blevet samlet på en fælles platform. Det har været en længerevarende proces at få samlet tre styrelses informationer og struktureret disse.

Mødedeltagerne blev opfordret til at besøge Natura 2000 universet og evt. bidrage med input, hvis der er mangler på siderne, eller hvis der ønskes uddybning af emnerne under Natura 2000 og fiskeriregulering. Siderne kan ses her: http://naturerhverv.fvm.dk/natura_2000.aspx?ID=44244.